

ELK JAAR MET KERSTMIS

Toneelspel in een tafereel

door

HARMEN KRAMER

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.
Tel: 072 - 5 11 24 07
E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl
Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **ELK JAAR MET KERSTMIS** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **HARMEN KRAMER** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

© 2021 Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (YouTube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **2** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten, ANTWERPEN Telefoon (03)3.66.44.00. www.toneelfonds.be. Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

PERSONEN:

- Herbert
- Loes

Herbert ziet er enigszins slonzig uit. Qua leeftijd kan het iemand van tussen de 40 en 60 jaar zijn.

Loes ziet er iets kwieker uit. Qua leeftijd geldt hetzelfde als voor Herbert.

DECOR:

In het midden een aftandse houten tafel met twee aftandse houten stoelen, een links en een rechts. Daar achter een oud kastje voorzien van flessen wijn. Op het kastje staan enkele lege wijnflessen. Links staat een vuilnisbak. Rechts staat er een tafeltje met een oude doch goed spelende gettoblaster en een klein, versleten kunst kerstboompje.

Tijdens dit stuk wordt er wijn gedronken (mag natuurlijk druivensap zijn, als het er maar op lijkt). Mocht er een fles op een gegeven moment leeg zijn, dan wordt tijdens het spelen tussendoor een nieuwe geopend.

Herbert zit aan tafel, staart voor zich uit, terwijl hij zo nu en dan een slok neemt van een rode wijn. Zijn vrouw Loes is bezig met stofzuigen. Als ze daarmee klaar is, gaat ze verder met andere huishoudelijke zaken: De vuilniszak uit de emmer halen en dichtknopen en die vervolgens in de gang zetten, dan een nieuwe vuilniszak in de emmer doen, daarna lege flessen in een plastic tas doen. Dat laatste doet ze enigszins driftig en luidruchtig, tot ergernis van haar man.

HERBERT: Verdomme, mens, kan dat niet wat rustiger!

LOES: *(nadat ze de laatste fles heeft opgeruimd en de tas in een hoek heeft gezet)* Ik word helemaal niet goed van jou, weet je dat?

HERBERT: Dat weet ik allang al, dat jij niet goed van me wordt. Maar dan hoef je nog niet zoveel lawaai te maken.

LOES: Jij zit hier de godganse dag te zitten en te zuipen, en verder doe je niks.

HERBERT: Kom erbij zitten, zou ik zeggen. Neem ook wat te drinken.

LOES: Ik pieker er niet over.

HERBERT: In dat geval: Hou je waffel en ga weg. Verdwijnt! Laat mij met rust.

LOES: Oké, ik laat je met rust, voor altijd. Ik ga bij je weg. Mag je lekker voor jezelf zorgen.

HERBERT: *(snift)* Ik geloof daar helemaal niks van. Maar goed, dan ga je toch!

LOES: Reken maar dat ik ga. Ik ga m'n koffers pakken. Ik heb je gehad. Ik weet het nou wel. En ik ga nu! *(gaat links af)*

HERBERT: *(snift weer)* Ja hoor, zij gaat weg. Voor de zoveelste keer. Waarheen wou ze dan wel heen gaan? Naar de andere kant van de wereld? Naar Honolulu? Naar vrienden toe? Welke vrienden? Vrienden! Ik had zat vrienden. Ben ze allemaal kwijt geraakt... *(even stilte)* *(we horen gestommel op de gang)* Oh, ze is al lekker aan het inpakken. *(ze komt weer op)*

LOES: Ik kan geen koffers vinden. Weet jij waar we die hebben?

HERBERT: Ik wist niet eens dat we koffers hadden. Waar hebben we die ook voor nodig? Gaan wij wel eens met vakantie? Nee.

Gaan wij wel eens te logeren bij familie. Nee. Je kan ook een paar plastic tassen inpakken. Daar kunnen gerust wel wat dingen in, zoals: ondergoed, tandpasta, een jurkje, een spijkerbroekie... nou ja, noem maar op. *(neemt een ferme slok)*

LOES: *(doet alsof ze echt wel zal gaan, twijfelt echter)* Waar hebben we plastic tassen?

HERBERT: Dat weet je best. Die zitten in een andere plastic tas aan een haakje in de kelder. Volgens mij was dat ook nog jouw initiatief. *(vrolijk sarcastisch)* Kom op wijffie, waar een wil is is een weg. Je wilt toch weg? Wou je echt geen heerlijk slokkie wijn? Lekker spul, hoor.

LOES: Jij gelooft niet dat ik ga hè?

HERBERT: *(sarcastisch)* Tuurlijk wel! De kelder is die kant op. *(wijst naar voren, voor publiek rechter kant)* Even een trappetje af, en dan hangen ze...

LOES: ...Ja, ik weet ook wel waar de kelder is! *(stapt driftig naar de kelder)*

HERBERT: *(quasi verontschuldiging)* Ik probeer je alleen maar te helpen, hoor. Het is ook nooit goed met die wijven! Het deugt toch nooit wat je doet. *(neuriet een kerstliedje, in afwachting, neemt nog een slok. Na een poosje komt ze driftig weer op)*

LOES: Hè, verdorie, die tassen zijn allemaal verschrikkelijk vies. Het lijkt wel of ze een voor een zijn gebruikt om die lege flessen van jou te verzamelen. Ze stinken allemaal naar de drank. Gadverdarrie!

HERBERT: Er zit toch nog wel een schone tussen?

LOES: Nee!

HERBERT: Echt niet?

LOES: Nee! En al zat er één schone tussen. Daar heb ik toch nooit genoeg aan?

HERBERT: Ach, waarom niet? Wat heb je nou allemaal nodig?

LOES: Een vrouw heeft meer nodig dan je denkt.

HERBERT: Dat is nou de pest met jullie. Jullie denken altijd meer nodig te hebben. Altijd meer... *(even stilte)* ... Nou ja, ik zou in ieder geval een tandenborstel en tandpasta meenemen. Wat schone kleren. Je paspoort; je moet je tegenwoordig overal legitimeren. *(grinnikt)* En niet te vergeten tampons! Heel

belangrijk... Of zit je al in de overgang?

LOES: Kijk, zelfs dat weet je niet van me! *(nu ook iets sarcastisch)*
Kan ook niet anders... Wanneer hebben wij het voor het laatst
gedaan? *(even stilte)* ...Nou?

HERBERT: *(na even)* ...Wat wil je nou van me? Dat ik er iedere dag
opduik? Hè? Ik moet wel een beetje om mijn gezondheid
denken, hè? *(stilte)* *(neemt een slok, denkt even na)* Moet ik je
anders even helpen? *(gebaart haar om aan te schuiven)* Hé joh,
ga nou even zitten. Neem even een slok. Gewoon gezellig.

LOES: Je denkt toch niet dat ik gek ben?

HERBERT: Je bent gek als je gaat. Maar als je zo nodig moet... Ga
dan! Ik vind het prima.

LOES: Jij vindt het wel prima. En wie moet je was dan doen? Wie
gaat er voor je koken dan? Hè? Wie houdt de administratie bij?

HERBERT: Ja, dat zal ik dan zelf moeten doen. En eerlijk
toegegeven; ik ben daar niet zo goed in. Maarja, dan maar de
hele week hetzelfde aan. Wat kan mij het schelen? Dan eet ik
wel gewoon de hele week brood. Wat kan mij dat schelen? Ik ga
maar voor één ding de deur uit.

LOES: Drank!

HERBERT: Ja! *(stilte)* Ga nou even zitten, lief.

LOES: *(twijfelt)* Oké, ik drink er eentje met je mee. Maar één, hè!
(dan gaat ze erbij zitten) Daarna ga ik echt!

HERBERT: Hè hè. *(staat op om uit een kastje een extra glas te
pakken, gaat weer zitten en schenkt in)* Zo, die is voor jou,
alsjeblieft. Proost. *(cynisch)* Op het eeuwige geluk!

LOES: Dit is niet de oplossing, en dat weet jij dondersgoed.

HERBERT: Drink je nou mee of niet? En begin niet te zeiken over
oplossingen, want die zijn er niet.

LOES: Jij bent zo ongelukkig als maar zijn kan. Dit is niet de
oplossing!

HERBERT: Verdomme, mens, hou je nou op? Ik ben niet gelukkig
en dat zal ik ook niet worden. Het is zoals het is. Berust er maar
in.

LOES: Wat een slappeling ben jij. En dat ik met je trouwde was jij
nog wel een bruisende kerel, vol van levenszin. En moet je nu
zien.

HERBERT: Ja, toen was jij nog een mooie vrouw, en dat ben je eigenlijk nog steeds wel. Toen gingen we nog wel eens de hort op. Toen maakten we nog wel eens een feestje.

LOES: Ja, en dat feestje is al heel lang over, maar die eeuwige drank is nog steeds je beste vriend. Je bent een depressieve alcoholist.

HERBERT: Ach, ik denk dat ik best wel weer zou kunnen lachen, hoor. Als jij me nou eens een keer er niet op aanvalt en als jij nou gewoon weer eens met me meedoet. En als we dat nou elke dag maar doen, weet je, dan zullen we wel weer eens lachen, denk ik.

LOES: *(lacht)* Je denkt toch niet dat ik gek ben? Zitten we straks met zijn tweeën depressief aan tafel.

HERBERT: *(cynisch)* Nee, nu ben je er veel beter aan toe. Echt een blije meid ben jij.

LOES: *(met een paar ferme slokken werkt ze de wijn in een keer naar binnen)* Zo! Doe me er nog maar een.

HERBERT: *(enigszins verbaasd)* Zo! *(hij staat op en begint te applaudisseren)* Zo ken ik je weer! Dat heb ik al een tijdje niet van je gezien. *(gaat weer zitten, schenkt weer wijn voor haar in)* In voor- en tegenspoed, meisje, alsjeblieft. *(schenkt dan zichzelf bij, heft dan het glas, ze proosten)*

LOES: In voor- en tegenspoed. *(beiden nemen een slok)* Ik hou van jou.

HERBERT: Dat weet ik.

LOES: En jij?

HERBERT: Of ik nog van jou hou?

LOES: Ja?

HERBERT: *(haalt schouders op)* ... Misschien...

LOES: En als je zou moeten kiezen tussen de drank en mij?

HERBERT: Je vraagt het onmogelijke van me, en daarbij; die keuze is er niet, want jullie zijn er allebei.

LOES: *(drammerig)* Ja, maar als ik je nou eens voor de keuze stel?

HERBERT: *(ad rem en geërgerd)* Oké, dan kies ik voor de drank! Het is aan jou. Of je gaat, of je blijft bij me. Maar vraag dan nooit meer of ik wil stoppen met drinken.

LOES: Toen ik met je trouwde heb ik je beloofd altijd bij je te blijven. In voor- en tegenspoed. En dit is tegenspoed.

HERBERT: Mens, je hoeft niet te blijven als je wilt gaan. Scheiden is tegenwoordig gewoner dan je hele leven getrouwd zijn met een en dezelfde. Maar als je blijft; zeur niet en doe mee. Wat wil je er nou nog van maken?

LOES: Hufter! *(ze neemt weer een slok)*

HERBERT: *(staat op, luider)* Wat wil je er nou nog van maken? Hè?

LOES: Stop met drinken, en ga een baan zoeken.

HERBERT: *(met ingehouden woede)* Ik stoppen met drinken? Ik een baan zoeken? Wie wil er nou een paria als werknemer?

LOES: Ik werk toch ook? Het is eenvoudig werk wat ik doe, het verdient niet goed, maar goed, ik voel me nuttig.

HERBERT: Nog één keer: Stop met je gezeur of ga weg, of beter nog: doe met me mee. It's up to you.

LOES: Er is nog een optie. Wat dacht je ervan als jij eens je biezen pakte? Ga jij maar weg.

HERBERT: *(gaat weer zitten en neemt een ferme slok)* Dat is misschien nog niet eens zo'n slecht idee. Alles beter dan dat gezuig van jou aan mijn kop.

LOES: *(ietwat paniekerig)* Waar wou je heen dan?

HERBERT: *(twijfelend)* ... Nou...

LOES: *(sarcastisch)* Nou?! Nou?!

HERBERT: *(even stil)* ...Nou, gewoon... vrienden...

LOES: *(kijkt hem vertwijfeld aan)* ...Vrienden? ...Welke vrienden? ...Hebben wij dan vrienden?

HERBERT: Jij niet, nee!

LOES: Jij wel? ... *(even stilte)*

HERBERT: *(na even)* ...Wijntje?

LOES: Doe maar... *(man schenkt haar glas bij)* *(ze neemt een ferme slok)* Hm, best wel lekker zo'n wijntje. *(dan schenkt ze zichzelf nog wat bij)* Het stijgt wel een beetje naar m'n hoofd.

HERBERT: Gewoon even doorgaan met drinken en dan merk je het niet meer. Dan begin je op een gegeven moment slap te lullen, maar dat deed je toch al. *(neemt weer een slok, slikt en laat dan*

een boer, de onverschilligheid lijkt toe te nemen)

LOES: Volgens mij kan ik dat harder. *(neemt een slok, slikt en laat dan een enorme boer)*

HERBERT: *(staat op en begint weer voor haar te applaudisseren)*
Helemaal niet slecht. Dat is op z'n minst een acht waard. Heel goed. *(gaat weer zitten, neemt een slok, er verschijnt een glimlach op zijn gezicht)*

LOES: *(verbaasd)* Je lacht!

HERBERT: Echt?

LOES: Ja, nou ja, je glimlacht.

HERBERT: *(kijkt serieus)* Echt waar?

LOES: Nu niet meer .....Ik heb je al heel lang niet meer zien glimlachen. *(hier valt een lange stilte, zij praat nu op zachte toon)*
...Niet meer... sinds... *(weer stilte)* ...Niet meer.... *(ze staat op en gaat achter hem staan, ze masseert even zijn nek)*

HERBERT: *(geïrriteerd)* Schei uit!

LOES: *(blijft nek masseren, na even)* ... Niet meer, sinds ... *(stilte)* ...
Hoelang is het nu geleden?

HERBERT: *(verstijft)* Hou op! Ik wil er niets meer over horen... *(stilte)*
....Het lijkt wel gisteren...

LOES: Gisteren? .....Ja, het lijkt wel gisteren...

HERBERT: De meest afschuwelijke kerst ooit...

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

“Samenspelen” is ons motto